Lietas Nr. C15186816
Lietas arhīva Nr. C-1868-16/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2016.gada 3.novembrī

Jelgavas tiesa

tiesnese M.Griķe
tiesas sēžu sekretāre L.Deviķe

civillietā

sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Linas Agro" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Jelgavas tiesā ierosināta civillieta prasītāja sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Linas Agro" prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu ar prasības summu EUR 4959,88.

Labojot pieļautu pārrakstīšanās kļūdu, prasījums izteikts sekojoši, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parāda pamatsummu EUR 3 256,93 un līgumiskos nokavējuma procentus laikā no 2014. gada 10. novembra līdz 2016. gada 6. jūnijam EUR 1 682,95, kopā EUR 4 939,88 un tiesas izdevumus.

Prasībā norādīti apstākļi, ka starp prasītāju un atbildētāju nodibinātas saistības, prasītājs piegādājis atbildētājam preci ar divām pavadzīmēm rēķiniem, atbildētājs to pieņēmis un puses ar atsevišķu vienošanos pielīgušas samaksas kārtību un termiņus un procentus par saistību kavējumu. Atbildētājs saistības nav izpildījis, ar to pieļauts prasītāja tiesību aizskārums.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1425., 1511., 1587., 1651., 1662., 1756., 1828., 2002., 2004., 2109. pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. pantu, Civilprocesa likuma 406.^{6} pantu.

Tiesa par uzsākto tiesvedību atbildētājam paziņojusi likumā noteiktā kārtībā, nosūtot uz viņa deklarētu dzīvesvietas adresi prasības pieteikuma norakstu, aicinot uz pušu sacīksti un izskaidrojot tiesības un pienākumus civilprocesā. Sūtījums tiesā atpakaļ no pasta komersanta nav saņemts, no tā tiesa secina, ka adresāts to saņemis.

Paskaidrojumi nav sniegti, iebildumi nav celti, līgumi pušu sacīkstē nav pieteikti. Samaksu apliecinoši pierādījumi nav iesniegti. Nav paziņots tiesai par tādu objektīvu apstākļu esību, kas pamatoti var liegt vai kavēt personas tiesību un pienākumu īstenošanu pušu sacīkstē un ir vērtējami kā no personas gribas neatkarīgi un/vai attaisnojami.

Tiesa, pārbaudījusi atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi, reģistrā noskaidroja, ka tā ir atbilstoša prasībā norādītajai un nav tikusi mainīta. No tā iestājas ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma mērķi un tiesisko kārtību noteiktās sekas. Pati persona labprātīgi un godprātīgi deklarē dzīvesvietas adresi, kurā apņemas būt sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību; gadījumā, ja tā tiek mainīta, viena mēneša laikā reģistrā veicas izmaiņas par to. Tā kā tas nav ticis darīts, iestājas ar likumu noteiktas sekas. Tiek prezumēts, ka persona ir sasniedzama šajā adresē, ko pati norādījusi reģistrā. Cita personas dzīvesvieta nav reģistrēta, nav zināma. Uz veikto procesuālo darbību brīdi, visas darbības tikušas veiktas likumā noteiktā kārtībā, atbilstoši Civilprocesa likuma 26., 56. panta noteikumiem.

Par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā. Atbildētājs nav paziņojis tiesai, ka vēlas īstenot kādas procesuālas tiesības un pienākumus, kas pamatoti var kavēt vai liegt lietas iztiesāšanu, viņam klāt neesot.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve /pers. C/ prasību uzturēja. Paskaidroja, ka apstākļi nav mainījušies. Atbildētājs labprātīgi maksājumus neveic.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās. No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz deklarēto dzīvesvietu.

Nav konstatēti tādi apstākļi, kas pamatoti var kavēt vai liegt iztiesāt lietu bez atbildētāja piedalīšanās pušu sacīkstē.

Noskaidrotie apstākļi norāda uz pamatu, kad tiesa strīdā var taisīt aizmugurisku spriedumu, atbilstoši Civilprocesa likuma 208.^{1} panta noteikumiem: aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus. Aizmugurisku spriedumu tiesa taisa, pamatojoties uz prasītāja prasībā norādītajiem apstākļiem, prasītāja paskaidrojumiem, un lietā esošajiem materiāliem, jo tiesa tos atzīst par pietiekamiem strīda izšķiršanai.

Motīvu daļa

Novērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus, prasītāja pārstāves paskaidrojumus un iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma pilnīgi.

Prasītāja iesniegtie rakstveida pierādījumi pušu sacīkstē nav apstrīdēti, tos apšaubīt nav pamata.

Saistību tiesības nodibinātas starp pusēm ar pārdevuma līgumu, ar kuru prasītājs 2014. gada 30. jūnijā un 17. oktobrī piegādājis atbildētājam preci

EUR 3 479,09 un EUR 1 579,41 apmērā un atbildētājs to pieņēmis bez iebildumiem, ko pierāda prasītāja iesniegtās pavadzīmes.

Saskaņā ar Civillikuma 1511., 2109. pantu, puses nodibinājušas saistību tiesības, ir noteikts to priekšmets un cenu, tātad puses vienojušās par būtiskajām darījuma sastāvdaļām. Kad piegādātājs lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem (2109. pantā, tāpat 2002., 2004. pantā).

2014. gada 28. jūlijā noslēgta vienošanās starp pusēm, to grozot ar pušu 2014. gada 20. oktobra vienošanos, kur puses vienojas par termiņiem un kārtību, kādā atbildētājs norēķinās par saņemto preci un piešķirstot procentus par maksājuma termiņa nokavējumu, atbilstoši Civillikuma 1401., 1402., 1403. panta noteikumiem.

Prasības summa pierādīta ar noteiktiem rakstveida pierādījumiem un pušu saistībām.

2015. gada 15. janvārī prasītājs ar brīdinājumu atgādinājis par atbildētāja pienākumu veikt maksājumus uz pušu saistību pamata un grāmatvedības datiem, ka neviens no maksājumiem nav ticis veikts. Kreditors atsaucies uz pušu vienošanās 6. punktu, kas nokavējuma gadījumā [..] ir piešķirta kreditora tiesība atkāpties no līguma un prasīt visu parādu un piešķirstos maksājumus bez parādnieka iepriekšējas brīdināšanas, paziņojis, ka atkāpjas no piešķirtā līguma ar 2015. gada 15. janvāri un atprasa pilnu saistību izpildi EUR 3348, 40 apmērā, no tiem pamatparāds EUR 3327 un aprēķinātie nokavējuma procenti EUR 21,40. Brīdinājums nosūtīts 2015. gada 15. janvārī, ko apliecina pasta komersants.

Nav pamata uzskatīt, ka atbildētājs būtu iebildis, ceļot jebkādus iebildumus.

Prasītāja iesniegts pieteikums saistības piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas ar Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2015. gada 13. augusta lēmumu, jo brīdinājuma izsniegšana parādniekam nav bijusi iespējama, ko apliecina tiesneses lēmums.

Valsts ieņēmumu dienesta reģistrā redzams, ka atbildētājs nav reģistrēts kā saimnieciskās darbības veicējs. Tomēr, tiesa strīdā tieši nepiemēro Patērētāju tiesību aizsardzības likumu, jo piegādātā prece, tās sortiments un apjoms, darījumu nodibināšanas termiņi un preces mērķis, vieš šaubas par to, ka atbildētājs ir vērtējams kā patērētājs pušu nodibinātās saistībās. Tomēr, tas nevar kavēt vai liegt prasītāja tiesību aizskāruma novēršanu tiesas ceļā, atbilstoši Civilprocesa likuma 1., 127. panta noteikumiem, ņemot vērā likuma "Par tiesu varu" 28. panta noteikumus un prasītāja godprātīgu tiesību īstenošanu, ceļot prasību tiesā, iespējami saistītās personas, kas ir atbildētājs lietā, labā, atbilstoši Civillikuma 1. pantā un Civilprocesa likuma 74. panta sestajā daļā noteiktajam.

Starp pusēm nodibinātas saistību tiesības, kur katrai ir ar līgumu un likumu noteiktas tiesības un uzlikti pienākumi. Prasījuma tiesības, atbilstoši Civillikuma 1484. panta 4. punktam tikušas noteikti pierādītas. Savukārt, samaksas veikšana, atbilstoši Civillikuma 1838. panta noteikumiem, nav pierādīta. Negatīvu faktu, to izslēdzot, var pierādīt vienīgi pierādījumi, kas pierāda, ka pienākums veikt samaksu izpildīts pienācīgā kārtībā un termiņā. Jeb arī, ka darījumu tiesiskums noteiktā kārtībā būtu apšaubīts un/vai apstrīdēts.

Prasītājs pierāda savu piešķirto saistību izpildi un norāda, ka atbildētājs piešķirstos pienākumus nav izpildījis prasības summas apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1590.panta noteikto, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 1425. pants nosaka, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, pat arī tad, ja tās priekšmets ir dalāms. Katra darījuma - līguma tiesiskums nav apstrīdēts un tas kā tiesīgi noslēgts ir izpildāms.

Civillikuma 1587. pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Izpildījuma laiks ir noteikts, piešķirstot maksājumu apmēru un kārtību, kā arī termiņu, tās parādniekam bijis zināms, tādēļ kreditora atgādinājums var nebūt.

Saskaņā ar Civillikuma 1651. pantu tiesa konstatē parādnieka nokavējumu, jo pieļauts saistības izpildīšanas prettiesīgs nokavējums, - atbildētājs palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu (turpat, 1652. panta pirmās daļas 3. punkts). Šādā gadījumā, atgādinājums no kreditora var nebūt, saskaņā ar Civillikuma 1653. pantu.

Atbilstoši piešķirtajam un Civillikuma 1402., 1403., 1589. panta noteikumiem, vienpusēja atkāpšanās no līguma bijusi noteikti piešķirta.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Šajā gadījumā pienākums maksāt procentus atbildētājam ir uz līguma pamata kā nokavējuma procenti. Aprobežot to apmēru, saskaņā ar Civillikuma 1763. pantu, nav pamata.

Prasība apmierināma pilnīgi, jo nav pušu sacīkstē iegūti pierādījumi, kas novestu pie citādiem secinājumiem.

Uz likuma pamata, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1756., 1765.pantu, nosakāmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus no parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Judikatūrā (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.februāra spriedums lietā Nr. SKC-75; 2009.gada 25.novembra lēmumā lietā Nr. SPC-111; 2013.gada 26.aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-1106) pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesām minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Civillikuma 1759. panta 1. punkts nosaka, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765.panta otrā daļa nosaka, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība noīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, ir seši procenti no simta gadā.

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1756., 1759.panta 1.punktu un 1765.panta otro daļu ir pamats noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās parāda summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No maksājumu uzdevumiem un Tiesu informācijas sistēmā pieejamās informācijas ir redzams, ka prasītājs samaksājis valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus un tie piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 33., 39., 40., 41.pantu.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam, ņemot vērā prasības summu, tiesāšanās izdevumus lietā, minimālo darba algu valstī, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1., 8., 10., 33., 34., 39., 40., 41., 56., 74., 156., 93.-97., 193., 195., 199., 208.[1] pantu, tiesa nosprieda:

apmierināt pilnīgi sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Linas Agro" prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu ar prasības summu EUR 4 939,88 (četri tūkstoši deviņi simti trīsdesmit deviņi eiro 88 eiro centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Linas Agro", reģistrācijas Nr.53603019011, parāda pamatsummu EUR 3 256,93 (trīs tūkstoši divi simti piecdesmit seši eiro 93 eiro centi), līgumiskos nokavējuma procentus laikā no 2014. gada 10. novembra līdz 2016. gada 6. jūnijam EUR 1 682,95 (viens tūkstotis seši simti astoņdesmit divi eiro 95 eiro centi), kopā EUR 4 939,88 (četri tūkstoši deviņi simti trīsdesmit deviņi eiro 88 eiro centi) un tiesas izdevumus EUR 438,62 (četri simti trīsdesmit astoņi eiro 62 eiro centi), tos iemaksājot pērc izvēles AS DnB banka, LV05RIKO0002930181059 vai AS SEB banka, LV55UNLA0050002708780.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Linas Agro", reģistrācijas Nr.53603019011, tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no tiesas piespriestās, bet nepiedzītās galvenā parāda summas.

Prasītājs aizmugurisku spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no 2016.gada 3.novembra, kad taisīts un pasludināts spriedums, Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Jelgavas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kas taisījusi šo spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese M.Griķe